

Henning Bøgesvang, prestur, legði fyrri við at skilja millum okkara krisntu áskoðan og etisku fatan av AIDS og HIV, samanborið við fundamentalistisku muhamedansku læruni.

- Í teimum londunum hevði einki verið at tosa um. Gera tit ikki sum ayatollain sigur, so verður tann limur á likamnum, sum tú misbrúk- ar, høgður av!

- So einfalt er tað ikki, heldur Bøgesvang.

Skomm at fáa AIDS

- Vit minnst eisini, hvussu AIDS sjúklingur bert fyrri fáum árum síðan varð notaður at sleppa við flog- fari í USA, annar fekk ikki loyvi at halda røðu o.s.fr. Í dag eru vit kortini komin eitt stig longur, men tað er ikki vorðilættari hjá teim- um, sum fáa AIDS.

- Hava fólk fingið krabba- sjúku, so er tað at liva við, tí tá fært tú sum sjúklingur ella avvarandi høvi at syrg- ja. Tað, at fáa AIDS er onn- ur søk, og kortini eru báðar sjúkur eru deyðiligar - tá samanum kemur, eru vit øll deyðilig.

- Tá vit tosa um AIDS, so hugsa vit um sex, homosex- ualitet og narkomani - slík evni, sum vit ikki vilja taka upp á tungu, men kortini, vit doyggja ikki beinanvegin, hóast nóg hugsa um ein sum verður AIDS sjúkur - bara tað gongur skjótt.

- Her hugsi eg um, tá eg fari til tannlæknar, so vil eg ikki doyvast, men heldur fáa lítt eina løtu, so er yvir- staðið.

Um nú starvsfelagin fær AIDS

Annað dømi er danski film- urin um AIDS á ar- beidsplássinum, har fyra dømi verða tikin fram. Ein hevur fingið HIV smittuna á skrivstovuini, annar í barna- góðinum, triðji í køkini í matstovu o.s.fr.

- Hetta er fólk av tí góða slagnum, men kortini hugsa vit, at hesi fólk skulu ikki ansa mínum børnum, eg vil ikki drekka av koppi, sum AIDS starvsfelagin hevur nýtt, eta mat sum kokkurin hevur gjørt o.s.fr.

Í AIDS ráðnum hava vit tosað um eina ætlan fyri ar- beidspláss, har meira enn 30 fólk arbeíða, sum skal vera tøk at hjálpa, um ein starvsfelagi fær sjúkuna.

- Hvat gera vit, um ein starvsfelagi fær AIDS, hvussu er okkara áskoðan til at hjálpa og staðla, um ein sjúklingur hevur brúk fyri okkara hjálp?

- Vit eru merkt av okkara kristnu lívsáskoðan, og tað merkir, at einstaka menni- skjald hjá okkum hevur stórt virði. Tað næst m.a. fókka- ra heimsparti, her vit nýta nógvan pening til almanna- verkið. Vit hava møguleika at leingja ella stytta lív ella

Henning Bøgesvang, prestur:

Tú skalt elska næsta tín sum sjálvan teg

- Tað stendur kortini ongastaðni, at tú skalt "elska" við øllum, segði Henning Bøgesvang, limur í AIDS ráðnum í fyrilestri um etik, áskoðan og moral á fundinum fríggjadagin

deyða. Vit siga, at hetta hava læknarnir skil fyrri, og vit góttaka tað.

Vit mugu taka støðu

- Í veruleikanum er tað skeivt. Læknarnir hava ikki skil fyrri slíkum, tí talan er ikki bert um teknik og kunnleika, men eisini um etik, moral og áskoðan, um hvat vit sjálvi halda vera rætt. Tað er umráðandi, at vit taka málið í egnar hend- ur og siga, hvat vit halda er rætt, og ikki bert lata tað yvir til læknarnir. Vit mugu taka støðu til ymsar spurn- ingar, so hvørt sum teir sting- ga seg upp.

- Fyri 100 árum síðan tosaði eingin t.d. um fostur- tøku.

- Í dag mugu vit taka støðu til eitt nú aktiva deyðshjálp, ísáðing, nærtað er staðfest at vit eru deyð, ella nær vit skulu doyggja.

- Við øðrum orðum, vit mugu taka støðu til lívið.

- Nú eru vit komin higar, at vit skulu taka støðu til AIDS, tí hesir sjúklingar

hava eins góðan rætt til um- sorgan, sum allir aðrir sjúk- lingar.

Eingin rætt at døma

Fólk kunnu kanska halda, at AIDS sjúklingur hevur sjálvur skyldina av at hann er vorðin sjúkur.

Tú kanst næstan hoyra fólk hugsa hart, hvat tey halda, at hesi hava dusa sær í sex og tí eru vorðin sjúk av egnum viljað. Medmenni- skjuni klikkja niður á tey, sum gera slíkt.

- Sjúkan er sjálvskapt, á tann hátt, at tú nærum bert fær hana við kynsligari sam- veru. Og hvør vil sita til borðs við homosexuellum, lesbiskum, hvør vil bjóða teimum heim til sín, ella fara at vitja tey? Vit eru bert menniskju.

- Eingin hevur kortini rætt at døma hesi menniskju. Vit skulu fara til teirra, spyrja hvussu tey hava tað, um tey eru smittað ella sjúk o.s.fr..

Her fer Henning Bøge- svang í Bíbliuna og sam- anber við søguna um tey

spetalsku, sum vóru órein, og tann sum rørdi við ein spetalskan, bleiv sjálvur smittaður.

- AIDS sjúklingar eru okkara næstar, og vit skulu veita teimum umsorgan, virðing og vit skulu kenna, at tey eisini eru okkara á- byrgd.

- Her er gandaorðið um- sorgan. Vit skulu tosa við tey um sjúkuna og gráta saman við teimum, sum eru smittað.

- Tey sjúku eru bangin, og tað eru teirra avvarandi eis- ini. Vit skulu hjálpa teimum í teirra bangils, tí hóast sjúkan ikki kann lekjast, so eru hon ikki vónleys.

- Eingin vónleys sjúka er til, bert vónleys menniskju.

- Vit skulu vera aktivir á- hoyrarar, og lata tey sjúku sleppa at siga frá teirra bangils, pínu, skomm, ein- semi, skyldskenslu og ang- ist fyrri deyðanum.

- Vit skulu hjálpa teimum til at tosa um hesi mál, og vit skulu tora at siga teimum, hvat vit halda og hugsa, sum

menniskju við ábyrgd fyrri egnum lívi.

- Góðtakið sjúkuna og havið virðing fyrri sjúkling- inum, og ikki minst, takið ikki myndugleikan frá hon- um, men gevið sjúklingi- num vónina um at lívið hev- ur eina meining, hóast sjúk- una.

Sex er ikki óbándandi spæl

At enda vendi Bøgesvang sær til lýsingarnar, sum AIDS ráðið hevur latið prentað, um at nýta hit, fyrri at verja seg móti smittu.

- Tað er ikki nóg mikið at gera kynslívið til tekniskt sex, og tað er ikki nóg mikið bert at siga, at um ungfolk nýta hit, so er bara at fara til verka.

- Etisku reglurnar í hesum føri eru, at vit menniskju ikki bert eru ein kjøt- klumpur, frá miðjuni og niður. Vit skulu hava um- sorgan fyrri okkum sjálvum, sum heil menniskju, og ikki bert fyrri einum parti av okk- um.

Henning Bøgesvang, prestur og limur í AIDS ráðnum, helt fyrilestur fyrri teimum, sum fyrri eftirtíðina skulu vera lykklapersónar í lokalekinum, tá tá snýr seg um at upplýsa um AIDS sjúkuna og HIV smittuna.

Fyrilesturinn kann sigast at vera alment viðkomandi, og kann tí koma okkum øllum til góðar

- Menniskjuni eru so mangt. Tey eru likam, sál, kenslur - og so kjót sjálv- andi.

- Hvi skulu vit so bara gera sex til óbándandi spæl. Hvi skulu vit spæla við hes- um partinum av lívinum.

"Sikker sex" er ein tek- nisk trygd, men er sex heil- agt ella spæl?

- Tað stendur í Bíbliuni, at tú skalt elska næsta tín, sum sjálvan teg, men tað stendur ongastaðni at tú skal "elska" við øllum, segði Henning Bøgesvang.

Dagny
Mynd: Kalmar

Hvussu kann eg broyta lív mitt?

Hvussu fái eg fróð við meg sjálvan - sinnislíga javnvág og sanna livsorku?

Jú - til ber at liva eftir fjalla- prædikuni.

Ókeypis uppl.:
UNIVERSAL LIFE,
Dept. 6.40, P.O. Box 5643,
8700 Würzburg, -Germany

Nýkomið

í ferðslúna,
eitt lítið barn sum eg,
má lífa á at tit vaksnu
tryggja mín skúlavæg